

Dunya Lahi Nuvuu Lonyisia Va

Magona Yepei

A jifa kiliyei na ke numu vuu kpɛɛ ti maa hɛwulei lo towa kpaupau le laha va, tonya keɛ ndileli dunyihu.

A jifa ngawuleɛhu keɛ baagbuala nuvugaa ti lonyisia ma ti wanga a pie hindangaa na hii i wotea a nɛmahugili waa nuvuu ma, dunya ninahu mia mahoungo muvuu i gu i yepe kia ngi longola, keɛ ngi lanayei keɛ ngi lima hinda.

A jifa maa ii houni nu mu vuu i wote a ko gomo mahaya nyamu nyamu keɛ nduwo ya yeya, ke mahoungoɛ sawei i nuvuu lonyii mavale,

A jifa mahoungo ndiamoyei na ndɔlesialuahua i leguloma,

A jifa nungei nasia ti ndɔlei kpɛɛ ti woyilei na hu ti lanaya genga kolo yayilingoihu,

Keɛ nuvuu lonya, ngi nuvuu ya, ngi yepei keɛ hindui taa nyahii ti lonyei maahewu lei, keɛ gboma ti ti lia yilinga ko yange yange keɛ ndevu yekpe la i le guloma.

A jifa ndɔlei nasia ti dunyi hu ti lahei wumbua a ngoyila koo ti to ke baago ma a yelo na nuvuu va keɛ ngi lonya ya va,

A jifa kiliyei yaa numu kpɛɛhu hinda yayilingoi ji a lelo guloma,

Fale naa

Komewai na ta toli a

Genela Assembili

Ndenga Ye

Dunya Lahei ji nuvuu lonyinsia va i wote a naiki numui kpɛɛ keɛ ndɔlei kpɛɛ va nahii ke numu gbi oo ngoyila hugbate gbi na hinda yayilingoi ji ngi enmahu kpoto i lapi kpugu kpugu a numu gaalahu wie i to ke bagoma iye tonei jisia ma keɛ hugbemboi jisia nungei nasia weti yei ndoo kpɛɛ hugbatai ji hu, keɛ nasia ti ndolongaa hu nahi tii yee ndolo kpɛɛ hugbatei jisia bu.

1. Ngayilii Ye Ngilei

Numuvuisia Kpɛɛ ta ti le te ye nduwo ya hu, tao ti nuvuu yei keɛ ti lonyi maa hɛwungo. Kiiya keɛ hindaluahu goola a yelo ti hun. Fale mahoungo ti ti nyonyochu hoi kia ndeegaa.

2. Ngayilii Ye Fele Yei

Hugbatei ji numu kpɛɛ lo va, nu genyei, ngi luwu yegii, nyaha oo hindgo, nu layia, Ngewoi na a feli, ngi gilii yei, ngi le gi keɛ ngi gbate ii ma.

Tao maa ii houni nduahu gɛ i waa nungaa luahu jifa tii gbuani ndɔɔ yilahu, ɔɔ jifa tia heini ti yekpe va ɔɔ tii yekpe va.

3. Ngayilii Ye Sawa Yei

Nuvuu gbi ngi lɔnya mia kɔɔ ndevu i yɛ ngi hu, kɔɔ aa yɛ nuu bu, tao kɔɔ mahungbee i yɛ ngi ma.

4. Ngayilii Ye Naani Yei

Maa ii houni ti numu gbi hou nduwɔya hu, ɔɔ ti ngi waa mɔnɛmɔnɛ hinda hu, maa ii houni nuu maajia va nduwɔya hu, tao gbɔma mahoungo nduwɔyei ye kɛyi kgbi lekee i gbɔɔ.

5. Ngayilii Ye Lɔɔlu Yei

Maa ii houni kɔɔ ti kpaagba hinda la nuu gbi ma, tao kɔɔ ti hinda wee a numu na a kɛ kɛ nuvuu yaa a ngie.

6. Ngayilii Ye Weita Yei

Nuvuu gbi lee ngi lɔnya mia kɔɔ sawei i baagɔɔ ngi nuvuu ya ma mia leke gbi.

7. Ngayilii Ye Wɔfila Yei

Nuvuu kpɛlɛɛ ti maahɛwungɔɛ sawei gulɔ, tao mahoungo sawei i ti mahu wɛɛ nahi gbi ɛɛ ti hu wɔɔ. Mahoungo sawei i tɔ kɛ hugbatei ji ɛɛ numugbi gbukpuu.

8 Ngayilii Ye Wayakpei

Nuu gbi ngi lɔnya mia kɔɔ sawa kpaambu ngaa yekpe ti ngi lɔnyɛi mavale a watii na ngi lɔnyi nasia ndɔɔ jawei keni numu a nyani ngi ma.

9. Ngayilii Ye Taalui

Maa ii houni ti numu magba, ti ngi wu kpɛgbɛma ɔɔ ti ngi gbɛ ngi yee a baama hu we.

10. Ngayilii Ye Puui

Nuu gbi ngi lɔnya mia nahii ti la nyɔngaa ngi ma tɛ i ngi maahinda gulanga kolɛhu ɔɔ i sawa kpoukpou nyaninga, kɔɔ ti ye njie na le fofohu, tao kɔɔ sawakpambu jein jein gɔngaa ti loo ngi va.

11. Ngayilii Ye Puu Mahuyelei

Nuu gbi ngi lɔnya mia nahi ti la nyɔngaa ngi ma hinda ngamu va, taa kiti lewe haani ti ye njie na le fofohu, tao ti jia a sawe panda pandaa.

Maa ii houni ti baa nuu gbi ma a sawahu wee – ndɔɔ yila jawa yo ɔɔ ndunya kpɛlɛɛ jawa. Tao gbɔma maa i houni sawei i kpagbaa la nuu ma na kaahu lewengɔ sawei na ma i nyanini.

12. Ngayilii Ye Puu Mahufilei

Maa ii houni nuu i ye na nahi ta loko wili ngi bundu hinda hu, ngi ye pɛɛbu hinda, kɔlei kɛɛ ngowili na a pili ngitiwoma kia lee ti longɔla, kɛɛ kakpama a baagbuama hu we. Maa hounɔ sawei i nuu gbi maawɛɛ yɛɛ kakpamɛi ji bondayeya.

13. Ngayilii Ye Puumahu Sawei

Mahounɔ numu gbi i ye hugbɛmbo hu kɔɔ i li mia leke gbi ngi longɔ i li na, tao kɔɔ i hei ndɔɔ gbi leke hu ngi longɔ i heihu.

Nuu gbi ngi lɔnya mia kɔɔ i gbua ndɔɔ yila hu i li peka hu, i wee a ngi yee ɔɔ mbaa tinda, tao kɔɔ i yama ngi ndei na hu mia i gbuanina.

14. Ngayilii Ye Puumahu Naanii

Nuu gbi lɔnya mia kɔɔ i ngi yaama lɔwu kakpama yeye ndɔɔ yɛka hu, tao kɔɔ i nganeɪ gbua.

Ye sawei ji ɛɛ lɛkpɛ gbi naleke ye numui ji i ndɔɔ jawa nyanini, tao i hinda gbuaninga na ndɔɔ woyila hugbatɛi i loila.

15. Ngayilii Ye Puumahu Lɔɔli

Nuu gbi lɔnya mia kɔɔ i wote a ndɔɔlii.

Maa i houni kɔɔ ti nuu gbi baa a ngi lɔlii ya, ɔɔ kɔɔ ti ngi baa a ndɔɔlii ya ndɔɔ yekahu.

16. Ngayilii Ye Puumahu Weitei

Hindui taa nyahii na ti lakpango ta sɔɔwɛɔ ti ndengaa le, ti genye ii yenɪ bɛɛ yila, tii yenɪ bɛɛ a ndɔɔ yila hunblaa, ɔɔ Ngewɔ veli gbambi yila ma. Ti lɔnye maahɛwungɔ sɔɔva, sɔɔhu, ɔɔ ji ta lo ti gɔɛ.

Kɔɔ hindui taa nyaha ti sɔɔwɛɛ, a nɛɛ pɛiŋ ti veinja wɛ.

Bondei mia ndɔɔlei yei kpɔkui le, fale maahounɔ heimii kɛ ndɔɔ gbi ti bondei mahu gbɛɛ kpɔtu kpɔtu.

17. Ngayilii Ye Puumahu Wɔilei

Nuu gbi lɔnya mia kɔɔ i ngi wuma haakangaa majɔɔ, tao gbɔma kɔɔ taa nungaa ti makpɔma haaka majɔɔ.

Tɛ nuu gbi haaka gbua ngi yeya kia leke ti longɔla.

18. Ngayilii Ye Puumahu Waykpei

Nuu gbi lɔya mia kɔɔ i kiiya wee, kɔɔ i giila gbɔɔ tɔnyɛi le ɔɔ gbɔɔ i lɔnyani, Ngewɔ ye gbɔɔ ngi longɔ i feli, ye tonye ji a ngi jein jein lɔ kɔɔ i ngi giliyei ɔɔ ngi yewɔveilei wote, I wote bɛɛ atayakpe ɔɔ taa nungaa, fofohu ɔɔ sɔkuma, kɔɔ i nungaa gaa a ngi ngliyei kɛɛ ngi yewɔ hindei.

19. Ngayilii Ye Puumahu Taalui

Nuu gbi lɔnya mia kɔɔ i kiliya wee tao kɔɔ i yee kiiyeina le fofohu, yee

tɔnyɛi ji a peelo yee kiiyei ji nuu gbi ɛɛ gbekpa kulɔ, tao kɔɔ i nemahulee kɛɛ ngowii majɔɔ tao kɔɔ ta bɛɛ i fe nungaa wɛ a pele gbi hu we, nahi bandowoma gbi ɛɛ waa nduahu.

20. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔi

Nuu gbi lɔnya mia kɔɔ taa nungaa ti gome, tao kɔɔ taa teini ti lee, i na lee hinda huwu va ii le.

Tɛɛ nguaa numu gbi la a kpɔli hale kɔɔ i wote a kome ma mɔ.

21. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ-Mahuyelei

Nuu gbi lɔnya mia kɔɔ ngi loko i ye ngi guameti hindeihu, kɛ bɛɛ ta vulii i yehu ɔɔ nungaa tia vulii ta lokoloo ti ma.

Nuu gbi lɔnya mia kɔɔ ngi lɔɔhu guameti hugbate wie ngoisia ti hiti ngi ma kia lee ta hiti nungaa ye pekeisia ma.

Nungaa mia maahoungo ti ti guameti hei, ti gbayei mia a pie a yenge, hulembinga ta yamalo ti kolei gula, tao ye kolei ji a kgula bunduhulo, nahii nungbi ɛɛ gbekpa numu gulo.

22. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ-Mahufelei

Numu gbi lee ndɔlɔlii a ngie, ngi lɔlei kpɔma hugbate wie ngi va, tao kɔɔ ngi lɔlei taa ngitiwoma hugbate ti pee ye kpɔma hugbatei na i foo ngi ma, tao a majɔɔlɔ kialeke ngi lɔlei gbatei kɛɛ ye saweisia ti na, gbɔma kia lekee ye numui bɛɛ ngi hami gii na, kɔɔ wei i legulo.

23. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ-Mahusawei

Numu gbi lɔnya mia kɔɔ i yenge, tao kɔɔ i ngengei na wie ngi longola, kɔɔ i mbɛlɛhei majɔɔ ngengemɛi, tao kɔɔ ti tɔ kengengei ɛɛ ngi lo.

Numu gbi lɔnya mia, nahii nduahu gbiima, kɔɔ ti ngi pawa kia a yenge la.

Ngenge mɔgbi lɔnya mia kɔɔ ti ngi pawa nahii ta kɛɛ ngi mablaa ta ti magbee gbualɔ hu kia nuvu, tao gbɔma kɔɔ kpɔma yeka i yena ngi va.

Ngenge mɔgbi lɔnya mia kɔɔ i wili hugbatehu na ngenga blaa ma vale.

24. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ-Mahunaani

Ngenge mɔgbi lɔnya mia kɔɔ i levu tao kɔɔ i kpele yeka gbua, tao gbɔma kɔɔ aa ngenge huguango waa wie, mahoungo gbɔma i yaa a ndevu wati majɔɔ, nahi i yaa ye ndevui na wie ma ta yaalo a ngi pawa.

25. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ-Mahulɔɔlui

Numu gbi lɔnya mia kɔɔ ta kɛɛ ngi mablaa ti ye kaahugbua hu, ti mehɛɛ yekpe mɛ, ti kula yekpe yili, ti la ndama yekpe, ti hale yekpe majɔɔ, tao gbɔma guameti i ye na ti va, hugbate yekpe i yena ngi va a watii na ɛɛ ye ngege hu, a watii na ngi heigengo, watii na ngi wovang, kɛɛ watii na hinda a wa ngi mahu nahii ɛɛ gumbu.

Mahoungo gbɔma hugbate i ye na kuimeisia kɛɛ ndengaa va. Mahoungo

ndengaa kpɛlɛɛ, naa ti kɛ taa ti njeni ti soɔhu ɔɔ tii soɔhu, ye hugbatei ji i ti maa wɛɛ.

26. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ-Mahuweitei

Numu gbi lɔnya mia kɔɔ i kɔlɔ gaa. Maa ii houni navoo hinda i ye kɔlɔgaala ma, kɛ bɛɛ i wote a ye tɔtɔmɛi. Mahoungɔ kɔlɔ gaaleɪ i wote a sawa kpawu kpawu na ndo gbi ɛ gbuama ye tɔtoomi. Nyandengɔ kɔɔ ngenge kɔlɔngaa i yna kpoto, kɛɛ kɔlɔ yalngɔ gaaleɪ naa va ti nɛmabu lewengɔ.

Kɔlɔ gaaleɪ i wote a hinda na a nuu lɛ gulɔma, ngi lɔnyisia kɛɛ ngi hugbɛmboi. I loko hei hinda yawubu gɔɔla, hinda bu houla kɛɛ ndiamɔya dunyei kpɛlɛɛ luahu, kɛnyɛisia kɛɛ Ngewɔ vɛli gbambisia luahu, tao kpaya waalo ndɔlɔ kpɛlɛ woyila yenge lukuisia hu kɔɔ ndilɛli i li gulɔma.

Bondeisia ti wote a haala bla ta kɛ na kaa ye gbɔɔ ti leingaa ta pee.

27. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ Mahuwɔfilei

Numu gbi lɔnya mia kɔɔ ngi loko i ye mia a yɛna ye kondi hinda hu, i ngaa nɛɛ ye ye mbembei hu kɛɛ sayensi ye tɛkulɔmii taa ye nafei.

Numu gbi lɔnya mia kɔɔ mahugbee kpɔtu kpɔtu i ye ngi gbate hani ma, i ye a ngole ɔɔ hani lalangɔ ɔɔ sayensi haaka.

28. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ Mahuwayakpei

Numu gbi lɔnya mia kɔɔ ngi yee jawa kɛɛ ngitiwoma gee i yɛna, na a tɔ kɛ dunya lahei jisɪa ta hitilɔnga.

29. Ngayilii Ye Nugboɔyɔngɔ Mahutaawui

Numu gbi lee, mia i heina, tao a lɛna gulɔma, mahouingɔ i na hinda hou a loko veinja.

Ji numu a ye ngi lɔnyei kɛɛ ngi hugbɛmboi ya yenge ma, na lee a wote a kpɛɛnguu a wee a saweilɔ naa a nuu wɛkeisia ti lɔnyei kɛɛ ti hugbɛmboi ma vale, kɛɛ numu kpɛlɛ ti maahinda va ngoyila lɔɔhu.

Numu ɛ ye tɔnyei jisɪa kɛɛ hugbɛmboi jisɪa yayenge nahi kpuangɔ pilei na ma, tao gbɔma ɛɛ pindɛ kaa na wooma na ndɔlɔ kpɛlɛ gomeɪ ti ndani.

30. Ngayilii Ye Numugboɔyɔngɔ Mahupuui

Gbɛwogbɛ gbi na kɔlei ii hu na nu mu a nde ye kɛnga ti puilɔ na kɔɔ i ndɔlɔ ɔɔ ngoyila hugbate lɛnga ti lɔnyei kee ti hugbɛmboi mahugbua.